

Umieralność w 2020 roku

Zgony według przyczyn – dane wstępne

28.06.2021 r.

68 tys.

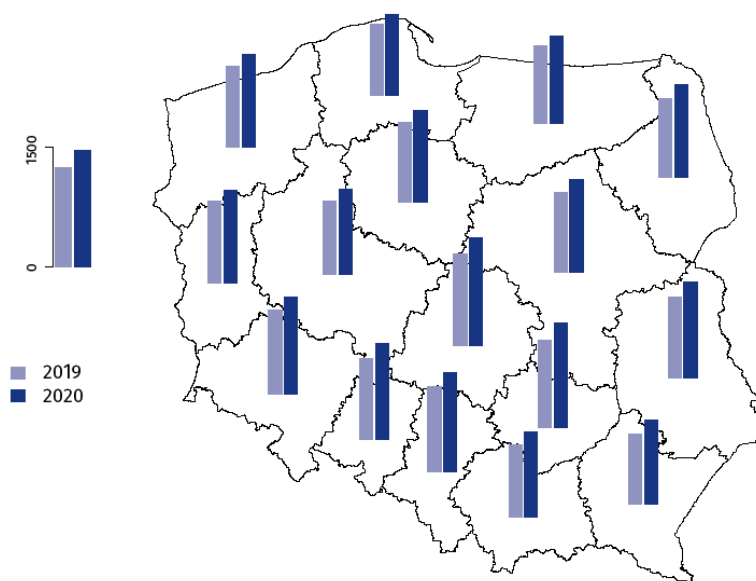
Wzrost liczby zgonów w 2020 roku w stosunku do roku 2019.

Sytuacja demograficzna Polski kształtowała się w 2020 r. pod wpływem pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Na jej kształt największy wpływ miała najwyższa od kilkudziesięciu lat liczba zgonów.

Umieralność w 2020 roku

Liczba zgonów w 2020 roku przekroczyła o ponad 100 tys. średnioroczną wartość z ostatnich 50 lat (477 tys. do 364 tys.), natomiast współczynnik zgonów na 100 tys. ludności osiągnął najwyższą wartość od 1951 roku.

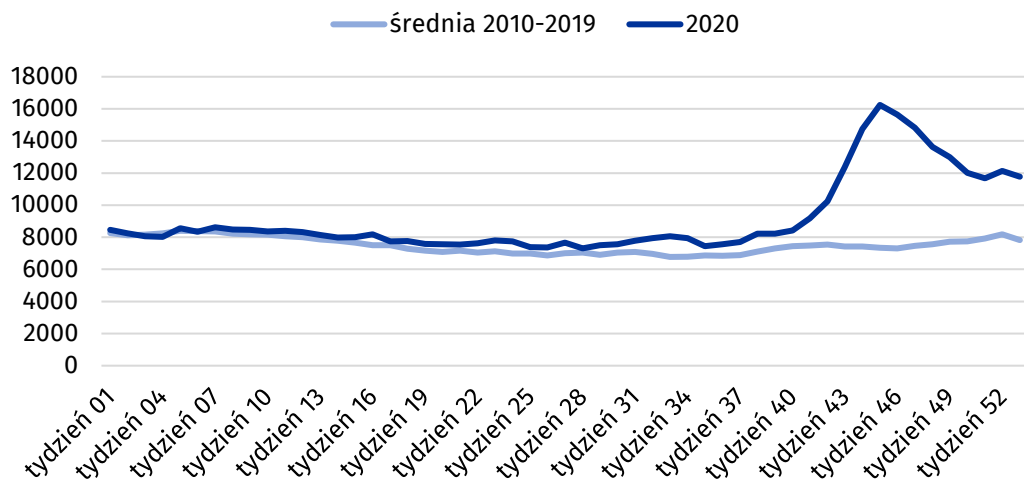
Mapa 1. Współczynnik zgonów na 100 tys. ludności według województw

Współczynnik zgonów w 2020 roku był najwyższy od 70 lat. Jego wartość na 100 tys. ludności przekroczyła 1240.

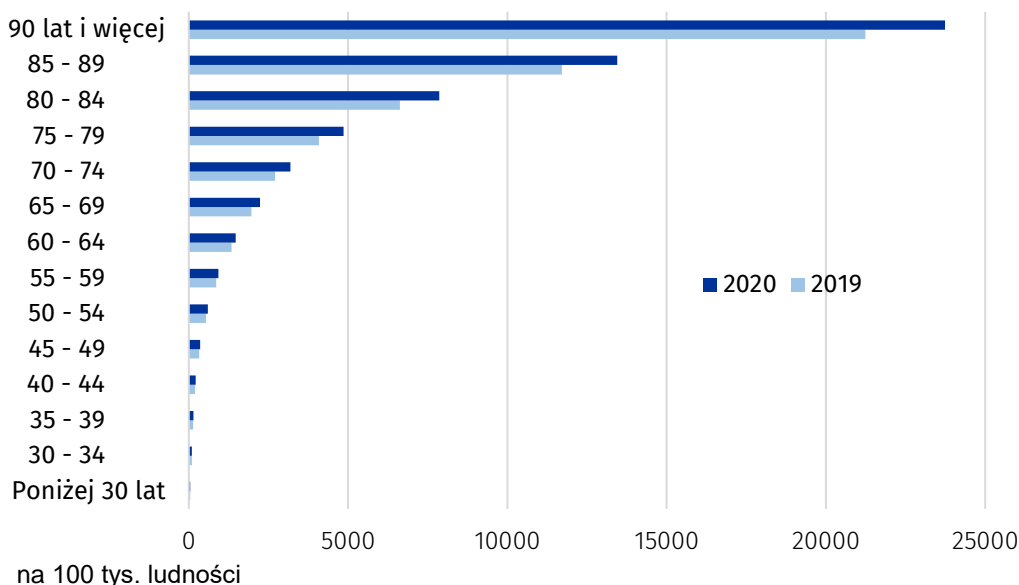
W 2020 roku zmarło 477 335 osób – wzrost liczby zgonów w stosunku do 2019 r. wyniósł prawie 68 tys.; najwyższe natężenie zgonów zanotowano w IV kwartale 2020 roku - zarejestrowano ich o ponad 60% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Szczególnie krytyczny okazał się 45 tydzień roku (przypadający na dni od 2 do 8 listopada), w którym odnotowano ponad 16 tys. zgonów. Średnia tygodniowa w 2020 roku wyniosła ponad 9 tys., natomiast w 2019 - niespełna 8 tys. zgonów.

Wykres 1. Zgony według tygodni w 2020 roku oraz średnia 2010-2019

Analiza danych o zgonach w latach 2019 i 2020 według struktury wieku wskazuje wzrost niemal we wszystkich grupach wieku. Największe zwwyżki – blisko 20% - odnotowano wśród osób najstarszych, w grupie 70-84 lata. W pozostałych grupach z odnotowanymi wzrostami dynamika wzrostu kształtowała się na poziomie od 1% w grupie 15-19 lat do blisko 15% w grupie 85-89 lat. W najmłodszych grupach wieku (0-14 lat) wielkości współczynników umieralności na 100 tys. ludności obniżyły się średnio o 10% w analizowanym okresie.

Wykres 2. Zgony według wieku w latach 2019 – 2020

Natężenie umieralności jest zróżnicowane w zależności od płci i wieku. Począwszy od najmłodszych grup wieku ludności widoczna jest nadumieralność mężczyzn, tj. współczynniki zgonów dla mężczyzn są wyższe niż dla kobiet. W najmłodszej grupie wieku (0-4 lata) dysproporcje w wielkości współczynników są jeszcze niewielkie (ok. 86 zgonów chłopców i ok. 69 zgonów dziewczynek na 100 tys. ludności danej płci), ale w grupie wieku około 20-44 lata stają się 3-krotnie wyższe dla mężczyzn, w tym w grupie 25-29 lat dysproporcja zwiększa się czterokrotnie (114 do 29).

Wraz ze wzrostem wieku rośnie również natężenie liczby zgonów – a w najstarszych rocznikach rośnie wręcz lawinowo. Wyrównują się też wielkości współczynników dla płci – na każde 100 tys. mężczyzn w wieku 90 lat i więcej w 2020 roku umarło ponad 26,5 tys., a wśród kobiet – prawie 23 tys.

Tabela 1. Zgony według wieku w latach 2019 – 2020

Wiek zmarłych	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety		Miasto		Wieś	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020

w liczbach bezwzględnych

OGÓŁEM	409 709	477 355	211 423	249 744	198 286	227 611	253 198	295 371	156 511	181 984
0 - 4 lata	1 644	1 477	883	840	761	637	949	854	695	623
5 - 9 lat	184	153	96	90	88	63	89	81	95	72
10 - 14	213	206	121	102	92	104	124	109	89	97
15 - 19	640	641	452	459	188	182	321	327	319	314
20 - 24	1 148	1 202	908	933	240	269	602	641	546	561
25 - 29	1 765	1 776	1 430	1 427	335	349	973	997	792	779
30 - 34	2 862	2 868	2 302	2 263	560	605	1 676	1 708	1 186	1 160
35 - 39	4 278	4 739	3 305	3 629	973	1 110	2 533	2 904	1 745	1 835
40 - 44	5 986	6 696	4 482	5 026	1 504	1 670	3 632	4 036	2 354	2 660
45 - 49	8 330	9 331	6 062	6 912	2 268	2 419	4 846	5 504	3 484	3 827
50 - 54	12 194	13 485	8 818	9 764	3 376	3 721	6 912	7 696	5 282	5 789
55 - 59	21 084	21 964	14 881	15 585	6 203	6 379	12 228	12 791	8 856	9 173
60 - 64	36 959	39 965	24 943	27 267	12 016	12 698	23 005	24 512	13 954	15 453
65 - 69	47 934	55 643	31 074	36 569	16 860	19 074	30 764	35 600	17 170	20 043
70 - 74	45 339	58 754	26 891	35 155	18 448	23 599	29 786	38 416	15 553	20 338
75 - 79	42 797	50 037	22 332	26 637	20 465	23 400	27 554	32 170	15 243	17 867
80 - 84	58 105	68 976	25 710	31 544	32 395	37 432	35 905	42 565	22 200	26 411
85 - 89	63 309	73 487	22 369	27 290	40 940	46 197	38 188	44 649	25 121	28 838
90 lat i więcej	54 938	65 955	14 364	18 252	40 574	47 703	33 111	39 811	21 827	26 144

na 100 tys. ludności

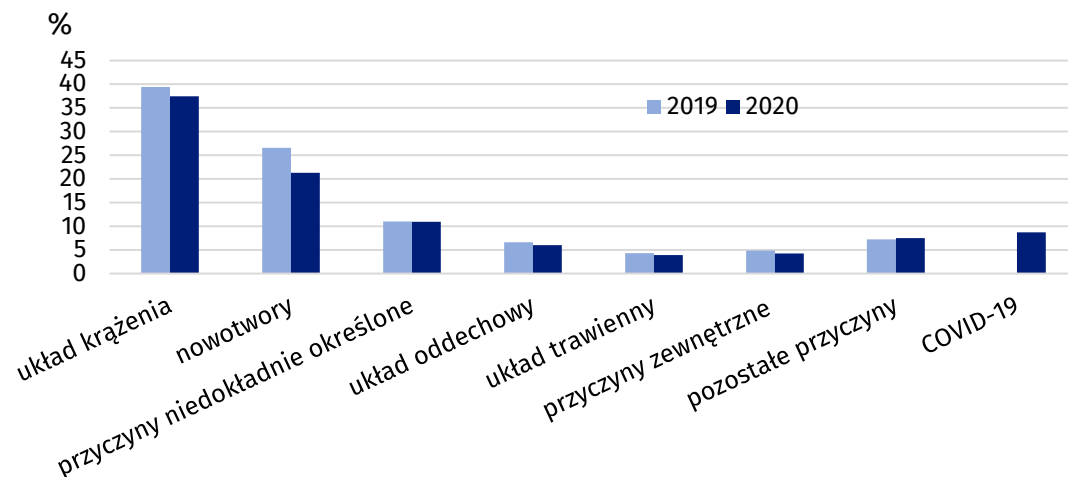
OGÓŁEM	1067,3	1244,6	1138,5	1346,2	1000,6	1149,4	1098,3	1284,2	1020,8	1185,3
0 - 4 lata	85,9	77,3	89,8	85,5	81,8	68,5	84,3	76,0	88,2	79,0
5 - 9 lat	9,3	7,9	9,4	9,1	9,2	6,7	7,9	7,3	11,2	8,7
10 - 14	10,8	10,1	11,9	9,7	9,5	10,4	11,3	9,6	10,1	10,7
15 - 19	35,3	35,6	48,6	49,8	21,3	20,8	32,4	33,0	38,7	38,9
20 - 24	55,4	60,1	85,8	91,3	23,7	27,5	55,1	60,6	55,8	59,6
25 - 29	69,1	72,3	109,9	114,1	26,7	28,9	68,7	74,4	69,5	69,7
30 - 34	96,4	100,0	152,8	155,5	38,3	42,8	92,5	98,9	102,4	101,8
35 - 39	132,8	146,8	202,9	222,3	61,1	69,6	126,4	144,9	143,5	149,8
40 - 44	199,3	219,2	295,7	326,1	101,1	110,4	197,7	215,4	201,8	225,3
45 - 49	326,2	352,5	473,2	520,4	178,2	183,5	322,3	351,5	331,8	354,1
50 - 54	536,4	592,7	781,7	864,6	294,8	324,7	524,7	584,7	552,5	603,7
55 - 59	859,7	929,3	1249,7	1354,9	491,6	525,8	834,9	915,8	896,3	948,8
60 - 64	1336,4	1469,4	1920,7	2131,7	819,2	881,3	1303,6	1431,7	1394,2	1533,5
65 - 69	1966,9	2237,3	2850,7	3280,6	1251,6	1389,9	1903,8	2168,0	2090,9	2371,9
70 - 74	2705,6	3191,7	3803,4	4514,0	1904,4	2222,0	2648,7	3106,6	2821,9	3365,8
75 - 79	4088,2	4861,9	5587,4	6724,2	3162,3	3696,5	4007,8	4730,9	4242,1	5117,1
80 - 84	6626,9	7862,0	8665,3	10581,4	5584,4	6462,4	6356,8	7493,6	7116,0	8538,5
85 - 89	11714,1	13453,1	13876,0	16661,3	10795,2	12079,2	11170,0	12796,7	12651,0	14613,8
90 lat i więcej	21240,5	23742,9	22861,7	26562,7	20720,4	22816,2	20257,4	22527,3	22928,5	25868,5

Zgony według przyczyn – dane wstępne

Główną przyczyną wzrostu liczby zgonów w Polsce w 2020 roku była w pandemia SARS-CoV-2, której szczyt zakażeń przypadł na ostatnie miesiące roku. Pojawienie się nowej choroby zostało uwzględnione przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) w Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja 10. W marcu i kwietniu 2020 roku Organizacja dołączyła do klasyfikacji nowe (awaryjne) kody, umożliwiające kodowanie zgonów spowodowanych przez COVID-19 – kod U07. Główny Urząd Statystyczny niezwłocznie rozszerzył zakres wykorzystywanych kodów, umożliwiając monitorowanie wszystkich przypadków zgonów z powodu pandemii. Tym samym wśród danych o zgonach według przyczyn za 2020 rok pojawiła się nowa kategoria - kod z rozdziału XXII Kody do celów specjalnych, tj. COVID-19.

W związku z wybuchem pandemii Światowa Organizacja Zdrowia wprowadziła nowy kod do określania przyczyn zgonów spowodowanych COVID-19. W Polsce z powodu COVID-19 zmarło w 2020 roku ponad 41 tys. osób

Wykres 3. Zgony według przyczyn

Zmiany w umieralności pozostają w ścisłym związku ze zmianami w strukturze przyczyn zgonów. Według wstępnych danych o zgonach za 2020 rok – podobnie jak w latach ubiegłych – głównymi przyczynami zgonów były choroby układu krążenia i choroby nowotworowe; obie grupy odpowiadały za blisko 60% wszystkich zgonów. W stosunku do roku 2019 udział ten obniżył się o prawie 7%. Podobne spadki obserwujemy niemal we wszystkich klasach przyczyn zgonów. Zmiany te są pochodną pandemii, w wyniku której w 2020 roku zmarło w Polsce niemal 41,5 tys. osób, z czego zgony z powodu COVID-19 stanowiły blisko 9% wszystkich zgonów.

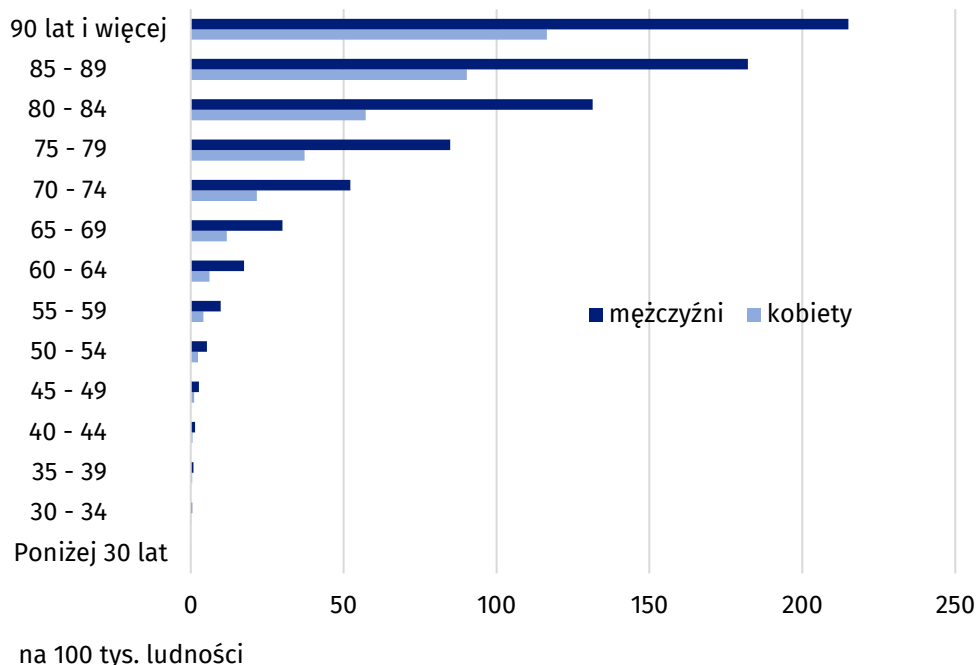
Tabela 2. Zgony z powodu COVID-19 według płci w podziale na miasto i wieś (dane wstępne)

Wyszczególnienie	w liczbach bezwzględnych	w % do ogółem	na 100 tys. ludności
Ogółem	41 442	8,7	108,1
Mężczyźni	23958	9,6	129,1
Kobiety	17484	7,7	88,3
Miasta	26565	9,0	115,5
Wieś	14877	8,2	96,9

Pandemia w większym stopniu dotknęła mężczyzn i mieszkańców miast. Według wstępnych danych współczynnik zgonów na 100 tys. ludności z powodu COVID-19 dla mężczyzn był o 41 wyższy niż dla kobiet, natomiast dla mieszkańców miast blisko o 19 wyższy niż dla mieszkańców obszarów wiejskich.

Analiza zgonów z powodu COVID-19 według wieku osób zmarłych wskazuje na dużą dysproporcję umieralności uwarunkowaną płcią osób zmarłych. Niemal we wszystkich grupach wieku współczynnik umieralności na 100 tys. ludności jest dwukrotnie wyższy wśród mężczyzn, a w grupie sześćdziesięciolatek – nawet trzykrotnie wyższy. Przyczyną tego zjawiska może być m. in. gorsza kondycja zdrowotna mężczyzn w Polsce, którzy bardzo często zaniedbują badania profilaktyczne i obarczeni są licznymi, nieleczonymi schorzeniami.

Wykres 4. Współczynnik zgonów z powodu COVID-19 na 100 tys. ludności

Niewątpliwie w 2020 roku za wyższą umieralność w największym stopniu odpowiada pandemia wywołana wirusem SARSCoV-2. Bezpośrednie ofiary COVID-19 stanowią ok. 60% odnotowanego wzrostu umieralności.

Ostateczne dane z zakresu zgonów według przyczyn za 2020 rok będą dostępne w III kwartale br.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Demograficznych
Dyrektor Dorota Szattys
Tel: 22 608 32 26

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym \(stan w dniu 31.12.2020\)](#)

[Zgony według tygodni](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Ludność](#)

[Inne opracowania zawierające wyniki tych badań: stat.gov.pl → Obszary tematyczne → Statystyka przyczyn zgonów](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Demografia](#)

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Zgon](#)

[Nadumieralność](#)

[Przyczyny zgonu](#)

[Współczynnik zgonów](#)